

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XXII. tečaj.

— ❁ V Gorici 1905 ❁ —

6. zvezek.

S katoliškimi kristijani, z Rimsko Cerkvijo!

Frančišek, mož katoliški
In ves ves apostoliški
 Učil je se deržati
Na rimske cerkve pašnike
In opominjal mašnike
 Nad vse je spoštovati.

Tako nekako se začenjajo večernice našega svetega očeta Frančiška. „Rimske cerkve pašniki“, to so seveda pašniki katoliške vere, po katerih rimski papeži ko najvišji duhovni pastirji pasejo ovčice Kristusove, pravoverne kristijane. Vender je hotel sv. Frančišek ne le na pravo katoliško vero navezati svoje redovne sinove, temuč tudi še posebej na tisto službo Božjo, ki je bila tedaj v Rimu v navadi. V vodilu je naravnost zapovedal: «Kleriki naj opravljajo službo Božjo po redu svete rimske cerkve.» V oporoki pa določuje, kaj se ima zgoditi s tistimi brati, «ki ne bi opravljali službe božje po vodilu in bi hoteli drugači spreminjati, ali ne bi bili katoličani.» Iz tega vidimo, kako jako je povdarjal sveti oče potrebo edinosti z rimsko cerkvijo ne le v veri, temuč tudi v molitvah. Za to mislimo, da smemo

in moramo povdarjati to potrebo tudi mi, ne samo za naš prvi, temuč enako tudi za tretji red in sploh za vse naše verno slovensko ljudstvo.

ni res od K. S. J.
Kaker smo pravili že lani in že pred več leti, so se ohranile pri nas iz davnih časov v nekih molitvah pomanjkljivosti in zmote, ki bi jih bilo treba popraviti, tako da bi se tudi mi v tem zedinili s katoliškimi kristijani, z rimsko-katoliško cerkvijo. V naših molitvah so namreč neketere besede tako spremenjene, da se po njih ločimo od vseh drugih katoličanov, da smo v njih torej naravnost odcepljeni od katoliške cerkve. To je sicer skoraj nekako grozno slišati, pa je resnično. Vender nočemo nikomer nič očitati za to, ker smo prepričani, da je Bog sprejemal naše molitve tudi tako pomanjkljive; saj ne gleda tolikanj na besede, koliker na serce. Ali spoznane napake vzderžavati v takih rečeh, to bi bilo blizu toliko, kaker spoznani kerščanski resnici se vstavljati, kar je greh zoper sv. Duha. Spoznanje pride seveda dostikrat le ščasoma in dokler ga brez zadolženja ni, tako dolgo ni greha. Ali prizadevati si moramo vsi, da pridemo h pravemu spoznanju, in kedor ga je z Božjo pomočjo dosegel, ga nima le sam za se hraniti, temuč je dolžan tudi drugim povedati resnico. Da torej ne bom moral reči kedaj po Izaijevo: «Gorje meni, ker sem molčal», zato bom govoril še enkrat in prosim v imenu božjem blagovoljnega posluha. *ne vem kako bo v oči 10 letih drugje*

Molitev, ki ji pravimo navadno «češčenasimarija», se imenuje po latinsko «salutatio angelica». Po naše bi se to reklo «angeljsko pozdravljenje». Ali, ker smo začenjali dozdaj to molitev z besedo «češčena», zato so ji rekli nekedaj «angeljsko češčenje». ¹⁾ To je pomenilo potem takem tisti čas toliko kaker „Ave Maria“, kaker se je tedaj pogostoma tudi reklo namestu „angeljsko češčenje“. ²⁾ Ko so torej dejali tisti čas: „Molimo angeljsko češčenje“, so hoteli reči toliko kaker: „Molimo avemarijo“ ali „molimo češčenasimarijo.“ V prvih časih namreč, ko se je bilo začelo zvečer k molitvi

¹⁾ Glej «Catechismus» natisnjen v Ljubljani 1770, str. 18, odgovor na vprašanje: *Koku ti moliš Angelsku Češenje?*

²⁾ Prim. Kastelec, Bratovske buquice sv. roženkranza, str. 7: «*Potéh pèrvih Dessetih Ave Mariah*».

zvoniti, ni bilo še določeno kaker le, da naj se moli trikrat «Ave Maria». Ko se je pa ščasoma vpeljalo, da so se pred vsako avemarijo izgovorile sedaj navadne besede, pred prvo: «Angelj Gospodov je oznanil Mariji in spočela je od Sv. Duha», pred drugo: «Glej dekla Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi», pred tretjo: «In beseda je meso postala in je mej nami prebivala», potem se je začela pri nas vsa ta molitev imenovati «angeljsko češčenje». Ali po latinsko se imenuje ta molitev «Angelus Domini», to je „Angelj Gospodov“, in tako pravijo tudi sploh menda vsi drugi katoličani, n. pr. ruski: «Angel Gospodenj», češki «Anděl Páně» poljski «Anioł Pański», nemški: „Der Engel des Herrn“, angleški: „The Angelus“, italijanski: «L' Angelus» itd. To sicer ni ravno nič bistevnega, ali zakaj ne bi bili katoličani edini v tem imenu? Pridružimo se torej tudi mi vsem drugim in imenujmo to molitev po njenih prvih besedah «Angelj Gospodov». Besedam «angeljsko češčenje» pa vernimo njih pravi pomen: „češčenje angeljev, Engelverehrung, Engelkult“, ali pa: češčenje, s kakeršnim angelji Boga častijo, «englische» ali «engelgleiche Gottesverehrung». Za „avemarijo“, kar so pri nas nekedaj pomenile besede «angeljsko češčenje», jih zdaj seveda ne moremo rabiti, ker se v latinščini avemariji ne pravi «veneratio angelica» temuč „salutatio angelica“ in to je po naše «angeljsko pozdravljenje».

Morda bi vtegnil kedo misliti, da bi se imelo reči prav «angeljevo pozdravljenje», ker se v resnici začenja s pozdravljenjem angelja Gabrijela. Res je, da se ž njim začenja, ali nadaljuje se z Elizabetinim pozdravljenjem in končava s prošnjo, ki jo je dostavila Cerkev. Ni torej cela molitev «angeljevo» ali „angelovo pozdravljenje“, temuč ko naša molitev je naše pozdravljenje. Ali to naše pozdravljenje ima lastnosti angeljskega, sladkost, lepoto in moč angeljsko. Takemu pomenu primerno se imenuje torej po latinsko, ne „salutatio angeli“, temuč «salutatio angelica», in tako po tem tudi po italijansko «salutazione angelica», po špansko «salutacion angelica», po francosko „salutation angelique“, po angleško «Angelical Salutation», po nemško „der englische Gruss“, po rusko: „Angeljskoje privetstviye“, po poljsko „Pozdrowienie Anielskie“, po češko: „Pozdravení andělské,

po lužiško: »jandželske povitanjo«. Po pravici smemo torej tudi mi reči: angeljsko (ne: angelovo) pozdravljenje.

Pozdravljenje torej! In zdaj še enkrat o prvi besedi te za očenašem najlepše, najslajše, najmočnejše molitve, kaker jo imenuje ameriški katehizem! Da se do dobrega prepričamo, kaj je prav, kaj je katoliško, kaj je zlasti rimsko-katoliško, poglejmo najprej v prvotni vir, v evangelij sv. Lukeža. Angelj Gabrijelj je pozdravil Marijo gotovo v njenem jeziku, hebrejskem, ali prav za prav aramejskem. S katero besedo ravno, tega mi za terdno ne moremo vedeti. Mi vemo le to, da je sv. Lukež, ki je spisal svoj evangelij po gerško, tisto besedo nadomestil z gerško *χαῖρε* in mi moramo verovati, da jo je nadomestil tako po navdihnjenju Sv. Duha in da je torej tako prav nadomeščena. Podlaga vsega našega dokazovanje mora biti torej edino gerška beseda *χαῖρε*, ne pa Bog ve ketera hebrejska ali aramejska. Kaj pa pomeni beseda *χαῖρε*? *Χαῖρε* pomeni najprej to, kar »veseli se«, »ráduj se!« In v resnici se začenja v staroslovenskem evangeliju pozdravljenje angelja Gabrielja z besedo »Ráduj se« in vsi Sloveni gerškega obreda, tako zedinjeni kaker nezedinjeni, molijo: »Ráduj sja, blagodatnaja,« to je »Veselise, milosti polna!« Po rusko pa molijo celo katoličani rimskega obreda:

»Rádujsja Márija Blagodatnaja, Góspodj s Toboju, blagoslovénna ty v ženáh i blagoslovén plod čréva¹⁾ Tvojego Jisús. Svjátaja Márija, Máterj Bóžija, molí za nas gréšnyh nyne i v čas končínny nášej. Amínj.»

Ali gerška beseda *χαῖρε* ima še drugi pomen, tisti namreč kaker v latinščini beseda »Ave!« to je »pozdravljen, pozdravljena bodi« ali na kratko »zdrav!« »zdrava!« — In da je *χαῖρε* v angeljevem pozdravljenju umeti v tem pomenu, to je jasno iz okoliščin dogodbe in priča in poterjuje tudi rimsko-katoliška cerkev, ki je gerško *χαῖρε* nadomestila z latinskim »Ave« to je »Bodi pozdravljena!« »Z d r a v a!«

In tako, po pomenu, molijo, če odštejemo ruske, vsi

¹⁾ Blagovoljni bravec naj se ne spotika nad to besedo; v ruščini in cerkveni slovenščini ne pomeni to, kar pri nas, temuč »telo«, »materino telo«. Naše »črevo« se pravi po rusko »kišká«.

katoliški kristijani, katerih jezik moremo mi nekoliko umeti in imamo njih katehizme pri rokah. Nemci pravijo: «Ge-grüsset seist Du, Maria» (t. j. Pozdravljena bodi ti, Marija) Holandci: „Wees gegroet, Maria“ (Bodi pozdravljena, Ma-rija), Angleži: «Hail, Mary» (Zdrava, Marija), Francozi: «Je vous salue, Marie» (Jaz vas pozdravim, Marija), Portugizi: «Deus te salve, Maria» (Bog te pozdravi, Marija), Španci: «Dios te salve, Maria» (Bog te pozdravi, Marija), Italijani: «Dio ti salvi, o Maria» (Bog te pozdravi, o Marija), ali tudi: «Vi saluto, Marija», (Vas pozdravim, Maria), Furlani: «Dio vus salvi, Marie» (Bog vas pozdravi, Marija), Rezijani: „Saludána bódite, Maryja“ (Pozdravljena bodite, Marija), Lužiški Serbi: „Strowa sy, Marija“ (Zdrava si, Marija), Poljaki: „Zdrowaś Maryo“ (Zdrava si, Marija), Čehi: «Zdrá-vas, Maria». Slovaki: „Zdrávas Maria“, naši prekmurski Slovenci: „Zdrava, Marija“ ali „Zdrava bojdi Marija“, Her-vatje po staro: „Zdrava, Marije“, zdaj: „Zdravo, Marijo“.

Torej ves katoliški svet pozdravlja Marijo z angeljem Gabrieljem, samo mi Kranjci je ne pozdravljamo, mi jo le po svoje častimo, ločeni od vseh katoliških narodov, ločeni naravnost od rimsko-katoliške Cerkve! Kaj? od katoliške Cerkve? Da! od rimsko-katoliške Cerkve! Ne verjamete? Prosim, pomislite in odgovorite mi na to vprašanja: «V ke-terem jeziku se v rimsko-katoliški cerkvi opravlja daritev svete maše in druga „liturgična“ služba Božja: „officium“, brevir?« V latinskem. «Ali še v katerem?» Tudi v staroslo-venskem. Dobro! Katoliška rimska cerkev moli torej po la-tinsko in po staroslovensko; po latinsko pravi „Ave, Ma-ria“, po slovensko pravi „Zdrava, Marije“ — tako stoji v staroslovenskem brevirju. Dokazano je torej, da je rimsko-katoliško: „Z d r a v a“, — nasproti «češčena, Marija!» ni k a t o l i š k o, n i k a r r i m s k o - k a t o l i š k o!

Druga napaka v naši sedanji avemariji je „b l a ž e n a si med ženami in blažen je sad tvojega telesa“.

Samo na sebi je seveda res, da je Marija blažena in preblažena. Kako ne bi bila, keder je mati Božja? Ravno-tako je res, da je njen sin blažen nad vse božje stvari, saj je sam Bog! Ali če pravimo: „blažen je sad tvojega telesa“, je to, kaker bi hoteli reči, da je blažen, ker je ona njegova mati, kaker bi imel torej od nje svojo blaženost.

To pa ni res. Ona je blažena, ker je njegova mati, on je pa blažen sam od sebe in njegove blaženosti, ki je neskončna, ne more povečati nobena stvar, tudi Marija ne. Ne sme se torej reči: „blažen je sad tvojega telesa, ker bi se s tem prezirala četerta poglavitna (ali «teméljna») resnica naše vere, da je Kristus Bog. Edino le naša preprosta nepremišljenost nas izgovarja, da smemo upati, da nam Bog tistih besed do zdaj ni štel v greh. Ali za naprej se nikar ne obotavljajmo popraviti spoznano napako in zediniti se tudi v tem s katoliško cerkvijo.

Kako se torej pravi po katoliško namestu; „blažena si med ženami in blažen je sad tvojega telesa“? Po gerško stoji v evangeliju: „*Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου*“, v latinščini: „Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui“. Gerško *εὐλογεῖν*, latinsko „benedicere“, pa se pravi po naše „blagosloviti“, *εὐλογημένη*, „benedicta“ je torej „blagoslovljena“, *εὐλογημένος*, „benedictus“: „blagoslovljen“. Nekedaj se je molilo pri nas „žegnana“, in kar se tiče pomena, to ni bilo napačno, ker je „žegnana“ to kar „blagoslovljena“, „žegnan“ kar „blagoslovljen“. In glejte zdaj, vsi katoliški kristijani molijo tako, Nemci: „gebenedeit“, Holandezi: „gezegend“, Angleži: „blessed“, Francozi: „bénie, béni“, Portugizi: „bem dita, bem dito“, Španci: „bendita, bendito“, Italijani: „benedetta, benedetto“, Furlani: „benedotte, benedett“, Rezijani: „žihšana, žihšan“, Lužičani: „žonuvana, žonuvany, Čehi: „požehšana, požehšaný“, Slovaki: „požehšaná, požehšaný“, Poljaki: „błogostawiona, błogostawion“, Rusi: „blagoslovenna, blagosloven“, naši ogerski Slovenci in hervaški kajkavci: „blagoslovljena, blagoslovljen“, ostali Hervatje: „blagoslovljena, blagoslovljen“. Ravno tako rimsko-katoliška cerkev v svojem starem slovenskem liturgičnem jeziku. Le mi Kranjci smo nekaj let sem ločeni od vsega katoliškega sveta, mi edini pravimo „blažena, blažen!“ — In to naj se zdaj vstanovi za vselej, „da bo vednih sprememb konec!“ — Za vselej naj torej ostanemo ločeni od katoliških kristijanov v naših molitvah, za vselej

9, ne boš kma se, boš...

odtergani od naše matere rimsko-katoliške cerkve! Ali je to mogoče? Ne, gospodje, ne, to ni mogoče! Mi ne ostanemo pri vas, gospodje, nas je strah, nas je groza! Mi gremo k naši materi, rimski cerkvi, ki nas uči moliti prav: „Zdrava, Marija, milosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena tí mej ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa.“ Od teh besed nočemo mi nobene spreminjati, nobene izpuščati ali požirati, pa druge tudi nočemo nobene vtikati vmes. Mi nočemo reči: „Zdrava si, Marija, milosti si polna, Gospod je s teboj, blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa“. Če si zavoljo nevkretnosti neketerih novejših jezikov res tako pomagajo nekod, naša slovenščina ni tako nevkretna! V evangeliju ni tistih „si“ in „je“, in katoliška cerkev jih tudi ni postavila vmes, ne v latinščini, ne v stari slovenščini. Zato jih tudi hervaščina in ruščina in drugi slovenski jeziki ne potrebujejo in tudi pri nas nima pravice nihče jih vtikati vmes. Ke bi bile potrebne, bi jih bil Sv. Duh navdihnil in evangelist zapisal v gerščini; če kje v Svetem Pismu, smemo namreč tu, na tako važnem mestu, misliti na besedno inspiracijo. Besede torej, ki stoje na tem mestu v evangeliju, naj se ohranijo po svojem pravem pomenu in vse naj se ohranijo, dostavljati pa nimamo mi ničesar. Zato za terdno pričakujemo, da se bo natiskovalo nadalje v katehizmih in molitvenikih angeljsko pozdravljenje tako in ne drugači:

Zdrava, Marija, mílosti polna, Gospod s teboj, blagoslovljena tí mej ženami in blagoslovljen sad tvojega telésa, Jezus. Sveta Marija, mati božja, prosi za nas grešnike, zdaj in na našo smertno uro. Amen.

Nimamo pa namena spodkopavati s tem veljave že natisnjenim knjigam, ki imajo staro nekatoliško „češčenamarijo“. Ali to pa želimo in tudi pričakujemo: katoliška „zdravamarija“ naj se vloži v te knjige na poseben listek natisnjena in potem naj se prodajejo v imenu Božjem. Pa tudi še druge potrebne poprave naj bodo natisnjene na takem listku, zlasti ne smemo nikaker več na dalje terpeti hude napake v naši stari prestavi predpeva „Salve Regina“, tiste namreč, kjer se pritožujemo Mariji, da smo „zapuščen i Evini otroci“. Ali ga res ni mej nami, ki bi kaj

pomislil v svojem sercu? Ali ga ni, ki bi znal tudi nekoliko latinščine? V latinščini stoji „*exules filii Hevae*“. Ali se pravi „*exules*“: „zapuščeni“? Ne! „*exules*“ se pravi „izgnani“ ali pregnani. Mi smo bili namreč ko Evin otroci z našo prvo materjo pregnani iz raja, to je iz tistega stanu milosti Božje, v katerem sta bila Adám in Eva pred grehom. Z njihovim izgnanjem je bil izgnan ves človeški rod in to pregnanstvo traja v nekih svojih nasledkih tudi po odrešenju, dokler človek živi na tem svetu; konec mu bo, ko pridemo po smerti tja, kjer nam bo Marija pokazala Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. Torej na tem svetu smo *pregnanci*, tu ni naša prava domovina; naša prava domovina je v nebesih. Ali smo pa res *zapuščeni* tukaj? Od Boga *zapuščeni*? O, mi brezmišelnih ljudi, kaj to govorimo! Ali nam Bog ni poslal svojega Sinu, ali ni prišel Kristus učiti in odrešiti tudi nas? Ali ni poslal Svetega Duha tolažiti in razsvitljevati nas? Ali nismo tudi mi v Cerkvi Kristusovi? Ali nismo v občini svetnikov? Ali nimamo svetih zakramentov? Ali nimamo v presvetem Rešnem Telesu živega Kristusa mej nami v naših cerkvah? Ali nas ne hrani on sè svojim mesom, ne napaja sè svojo kervijo?

Ljudje božji! kedor pravi, da je „zapuščen Evin otrok“, ta ne ve, kaj govori, ali pa ni katoliški kristijan. Le brezvercem se ne čudimo, ko tožijo v svojem obupanju: „Mi smo nesrečen rod; mi smo naselbina, ki tava po puščavi dvojbá, iskajoč, kaker Izraeljci, šotora, kjer bi počivala, ali, žal, *zapuščena* naselbina, brez proroka, brez vodnika in brez zvezde, ne vedoč, kam se obrniti v tej neizmernosti puščave.“ Tako v resnici piše nekje brezverna francoska romansijerka *George Sand*. Mi pa naj bi še nadalje „*molili*“ v svoji brezmišelnosti, da smo „zapuščeni Evin otroci“? Ne! ta beseda naj se nigdar več ne sliši po naših cerkvah; „*Salve Regina*“ pa molimo po naše tako, natanko, kar se da, kaker v latinščini:

„Zdrava, kraljica, mati miloserčnosti, življenje, sladkost in upanje naše, zdrava! H tebi vpijemo, izgnani otroci Evini, h tebi zdihujemo ječeči in jokajoči v tej solzni dolini. Daj, torej, odvetnica naša, tiste svoje vsmiljene oči k nam obrni, in Jezusa, blagoslovljeni

sad svojega telesa, nam po tem pregnanstvu pokaži, o blaga, o ljubezniva, o sladka devica Marija! — Prosi za nas, sveta Bogoródnica! Da bomo vredni storjeni obljub Kristusovih.“ —

Sklenimo! Sliši se in bere, da se imamo Kranjci zediniti v očitnih cerkvenih molitvah, kaker se nam je že pred nekaj leti iz Rima naročilo. Mi željno pričakujemo tega zedinjenja. Ali ne mislimo, da bo Rim zadovoljen, da se le zedinimo, če tudi v zmotah in napakah. Zmoto sprejeti, da se edinstvo ohrani, tega Rim gotovo ne priporoča in ne želi. Zediniti se smemo in moramo torej le v resnici, le v tem, kar je prav. In pred vsem se moramo zediniti v svojih molitvah z ostalimi katoliškimi kristijani, zediniti z rimsko-katoliško cerkvijo. Kar ni rimsko-katoliško, to se mora odpraviti, pa naj bi bilo samo na sebi še tako lepo in pobožno slišati, izdreti se mora brez prizanašanja, naj bi bilo vkoreninjeno še tako globoko.

In zdaj se obrnemo do vas, pobožni častivci Marijini po vesoljni naši domovini, duhovni in svetovni, mladi in stari, vbogi in bogati, vsi, ki res ljubite Mater Božjo, pokoncu zdaj! Brez odlašanja jo začnite častiti tako, kaker jo častijo drugi katoliški kristijani. Naučite se obeh poglavitnih njej posvečenih molitev, kaker ste tu spred natisnjeni z debelimi čerkami. Molite jih tako vselej in povsod, in potrudite se, kar je v vaši moči, da jih navadite tudi druge tako moliti. Le nekoliko dobrega razuma in za resnico vnetega serca, pa smo lahko še letos brez hrupa in sile združeni v teh svojih molitvah z ostalimi katoliškimi kristijani, sklenjeni z materjo našo, rimsko cerkvijo. Brez izgovorov, brez obotavljanja torej vsi:

«Zdrava, Marija! Zdrava, kraljica!»

Dvoje premišljevanje o Sv. Duhu.

I.

Sveti Duh, luč in življenje sveta

Prestavi se, moja duša, v tisto stanje sveta, ki ga Mojzes popisuje, ko pravi: «Tema je bila nad breznom». (1. Mojzes. b. 1, 2.) Prestavi se v mislih v to temno puščavo in

glej potem, kako se je hipoma na Gospodovo besedo «naredila svetloba». Kako je bilo zdaj celo drugače, koliko lepše in prijazniše! Ravno taka tema pa je bila na svetu tudi v duhovnem ozira, dokler ni tudi tukaj na enkrat luč zasvetila v temo in sicer po Svetem Duhu.

1.

Ta luč je Sin Božji v svojem včlovečenju.

Od njega namreč piše sv. Janez (1, 9.) v svojem evangeliju: «Bil je prava luč, ketera razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na ta svet». In naš Gospod sam pravi: «Jaz sem ko luč na svet prišel, da nobeden, kateri v me veruje, ne ostane v temi». (12, 46). Sveti Duh pa je bil, ki je to luč užgal, ker On je naredil, da je Edinorojeni Sin Boga Očeta človeško naravo na se vzel, ko je po svojem čudovitem obsenčenju najčistejše in najsvetejše Device zveršil včlovečenje Jezusovo; On je pri očitnem nastopu Jezusovem to luč tako rekoč na svečnik postavil in plavajoč nad Gospodom v reki Jordanu njegovo nebeško čast svetu pričeval; On je slednjič serca aposteljnov in učencev omečil, da so nebeško luč v se sprejeli in je ne odvrčali terdovratno od sebe kaker drugi judje. Pripomoč Svetega Duha pri delu Sinu Božjega je sploh večja, kaker morebiti navadno mislimo in sodelovanje Svetega Duha glede našega zveličanja je sploh bolj potrebno, kaker si morebiti do zdaj verjel. Čeravno je Gospod svojim učencem v besedah in in djanjih pot zveličanja pokazal in jim je nebeške nauke jasno oznanjeval, so vendar od tega še tako malo razumeli, da jih popolnoma razsvetljene in po Kristusovi volji se ravnajoče še le potem nahajamo, ko je Gospod govoril besede: «Prejmite Svetega Duha» (Jan. 20, 22.) in posebno potlej, ko je prišel Sv. Duh nad aposteljne in vse ž njimi zbrane. Kar je za aposteljne bil Sveti Duh, to je tudi za nas. Njegovemu razsvetljenju se imamo zahvaliti, da Jezusovi nauki razsvetljujejo našo duhovno temo, njegovi milosti se mora pripisovati, da se ravnamo po svetu Jezusove postave in «v luči hodimo», njegova zasluga je, da celo odrešenje Jezusovo za zemlji obstaja, ker On (Sveti Duh) je, ki cerkev, posredovavko odrešenja, v sredi vseh viharjev

čudovito ohrani. — Pa kaj bi nadalje pomagalo, ako bi odrešujoča luč Jezusova v temo svetila, ta pa bi je ne sprejela? Kar bi torej ves svet brez sonca bil, to je mali svet, namreč človek, brez Svetega Duha. Brez te serčne svetlobe je tema. Kaj je Judom manjkalo, da niso razumeli luči, dasi ravno je tako jasno svetila v Jezusovih naukih in njegovi čudodelnosti? Manjkalo jim je razsvetljenje serca po Svetem Duhu in, da jim je to manjkalo, tega so bili sami krivi. Kaj pomaga, če sonce na nebu še tako lepo sije, ti po okna in zatvornice zapiraš, da noben žarek ne more noter? Tako mnogi zapirajo luči milosti, navdihom Svetega Duha vrata svojih serc, živijo «v temi hodeči in dela teme zveršujoči», ne v stanu posvečujoče milosti, in tako jim tudi nič ne pomaga, da se je Jezus prikazal kot luč sveta; ker zapomni si to: kaker je ta nebeška luč na ta svet prišla le s pomočjo Svetega Duha, tako tudi v posamezno človeško duše ne sije brez tega Svetega Duha. Za to kliči bolj pogosto kaker dozdej Svetega Duha na pomoč pri svojih delih in početjih, in potem bodo tvoja dela tudi bolj Kristusov značaj na sebi imela.

2.

Ravno tako je Sveti Duh čudovit vir, živ studenec za verne, ker sv. Ambrozij razume pod tisto reko žive vode, ki po skrivnem razodenju pred sedežem božjim bistro teče kaker kristalj, Svetega Duha, ki nam se svojimi mnogoternimi darovi in milostmi neprenehoma priteka kaker lepa blagovita reka. Kaker pri taki reki vse zeleni in cvete, raste in se množi, tako so tudi tiste duše, ketere iz studenca milosti Svetega Duha zajemajo, od keterega je Jezus samaritanki rekel, da njegova voda teče v večno življenje, zelena in lepo cveteča sadna drevesa v vertu božjem. O kaj si ti, moja duša, tako suha in vela, brez moči in soka? Ne vprašavaj dolgo, ampak prosi milo z ženo pri Jakobovem studencu: «Gospod, daj mi te vode,» daj mi od studenca milosti Svetega Duha. — Jezus sam je Sv. Duha primerjal s takim blagoslova polnim izvirkom vode. On je namreč negdaj v Jeruzalemskem tempeljnu ljudstvu zaklical: «Koger žeja, ta naj pride k meni in naj pije. Gdor v me veruje, iz njegovega telesa poteko, kaker pismo pravi,

potoki žive vode.» «To pa je rekel o Duhu, katerega so imeli prejeti vanj verujoči», je pristavil evangelist (Jan. 7, 38. 39). Kako lepo si moreš po teh podobah misliti delanje Svetega Duha. Tako tečejo reke vode krepčavno z gor in z neba navzdolu, kako napajajo in rodovitno delajo suho zemljo. Kako teče tudi preobilno kakor silen naliv milost Svetega Duha v duše, ketere po zveličanju kopernijo in je žeja po njem! Pa pomni tudi druge besede Gospodove: «Ako je kedo žejen, naj pride k meni in naj pije». (Jan. 7, 37.) Oh, morebiti te kar ne žeja, kar ne čutiš v pozemeljsko potopljen hrepenenja po darovih Svetega Duha, ali ne prideš k temu, ki je more dati, ker se morebiti tako mlačno obnašaš pri molitvi in prejemu svetih zakramentov, ali sicer prideš, pa ne piješ, to se pravi ne oberneš v prid tebi dane priložnosti in milosti. — Spet se toži Gospod po preroku Jeremiji (2, 13.) bitko čez duše, ketere so njega, živo vodo, zapustile in rajši iz kapnic, iz počenih vodnjakov kalno vodo pijejo. Te kalne vode so po sv. Tomažu iz Vilanove počutne želje in mesene pohotnosti narave, ketere so proti reki milosti Svetega Duha ovirajoč jez in njegove čiste, žive vode ne pustijo teči v ubogo dušo, ketera je v neurejeno nagnjenost do stvari in v odpustljive grehe zamotana. Ali je tudi pri tebi tako? Vprašaj se in stori po tem primerne sklepe.

II.

O devetdnevni pobožnosti na čast Boga Sv. Duha.

Pripravljavna molitev. — Misli si obednico, kjer so aposteljni in učenci združeni s preblašeno Devico v molitvi zbrani in premišljuj:

1.

Iz verstnost te devetdnevnice (pred binkoštni).

Precej po vnebohodu Kristusovem so se aposteljni v Jeruzalem vernili, da bi ostali tam po ukazu svojega Učnika do prihoda Svetega Duha. Zbrali so se z Marijo, Materjo Jezusovo in drugimi učenci, skupaj sto in dvajset, v obednici in ostali so skoz devet dni v molitvi, da bi se pripravili na prihod Svetega Duha. Od tod izvira

pobožna navada, pred visokimi prazniki opravljati devetdnevno pobožnost, s tem, da se molijo v to določene molitve in delajo druga dobra dela. Devetdnevna pobožnost pred binkoštni pa ima pred drugimi to prednost, da nam je od aposteljnov izročena, ker so jo oni prvi opravili. Zatorej se more terditi, da je apostoljska in v nekakem pomenu celo božja naredba, ker so jo opravili aposteljni po zapovedi Jezusa Kristusa. Pa zakaj je pač Zveličar aposteljnemu naročil to devetdnevno? Oni bi se naj pripravili prav vredno na sprejem Svetega Duha; ker brez darov Svetega Duha bi bili za vselej to ostali, kar so bili, ubogi, neznatni ribiči, popolnoma nesposobni dvojni namen svojega vzvišenega poklica doseči, in ravno tako nezmožni, vsemu svojemu terpljenju, preganjanju in nevarnostim z nadčloveško močjo nasproti iti. S temi darovi prevideni naj bi mogli ta visoki poklic varno in lahko zverševati.

Mi nismo nikaker boljši, kaker aposteljni; mi smo brez posebne pomoči Svetega Duha ravno tako nezmožni se ravnati po pravilu kerščanske pravičnosti: «Varuj [se hudega in delaj dobro»; nezmožni dolžnosti svojega stanu zvesto spolnjevati. — Na dalje so tudi pogreški sedanjega časa, divja togota brezbožnosti proti veri Jezusa Kristusa in proti njenim priveržencem in branivcem, posebno proti redovnikom in mašnikom, vse to ni dandenes nič manjše, kaker ob času aposteljnov. Vse okoli nas je polno zaderg, zapeljevanja in preganjanja. Kolika modrost in previdnost, kako vterjena čednost in kolika nadčloveška moč je potrebna, da moremo tolikim nevarnostim se ogniti in toliko sovražnikov premagati! Kako bi mogli vse to doseči razen po Svetem Duhu, duhu svéta, moči in pobožnosti? — Priznajmo svojo slabost, in nezmožnost, izpeljati pobožne želje svojega serca, s tem da sè svetim aposteljnemu Pavlu rečemo: «Hoteti je sicer v meni, storiti dobro, tega pa ne najdem». (Rim. 7, 18.). Ali z drugimi besedami po razlaganju sv. pisma: Dobro sicer spoznam (dasiravno le temno), in bi tudi rad spolnjeval, pa moja volja je tako slaba, in moja poželjivost tako močna, da ne morem nič dobrega dopolniti. Poželjivost naganja mojo voljo, da prihaja hudobna in hudo počenja.

2.

Pripomočki ali sredstva to devetdnevnicó dobro opraviti.

1) Pervo sredstvo je: *Samota*. «Bog želi», pravi sv. Avguštin, «darove Sv. Duha v obilnosti nam podeliti»; pa On hoče, da se na njihov sprejem pripravljamo. Kako pa naj to storimo? Zgled aposteljnóv nas boljše uči, kaker najlepše razlage. Najprej so se aposteljni zaperli v obednico, v svet kraj, daleč od raztresenja sveta; tam so se mudili v zbranosti duha in molčanju ali v pobožnih pogovorih, čuli so nad seboj in vse premišljali, kar so bili iz Jezusovih ust slišali, posebno o lastnostih in čudovitih delih Svetega Duha, keterega jim je bil obljubil.

Ako se tedaj želiš darov milosti Svetega Duha obilno vdeležiti, moraš mej to devetdnevnicó bolj kaker navadno zbranega duha biti, na dnevni red, molčanje in skromnost bolj paziti, bolj skerbno nad svojimi čutili in nevrejenim gibanjem svojega serca čuti, da se boš vsakega greha varoval; ker greh je poglavitni zaderžek notranjega miru in dosege božjih darov.

2) Drugo sredstvo: *Skupna, molitev aposteljnóv v zedinjenju z Marijo, najsvetejšo Materjo Gospodovo*. —

Z notranjo zbranostjo duha so aposteljni združili stanovitnost v molitvi. «Vsi so bili enega duha in stanovitni v molitvi sè ženami in z Marijo, materjo Jezusovo, in z njegovimi brati» (Dj. ap. 1, 14.) — brati, t. j. po razlaganju sv. pisma: bratanci, sorodovinci. Dobro so se namreč spominjali besed svojega božjega Učenika, ki jim je rekel: «Vaš Oče z nebes jim bo dal dobrega duha, kateri ga prosijo.» (Luk. 11, 13.). Njihove prošnje pa so Bogu prijetniše postale s tem, da so je v edinosti opravljali; oni so tako rekoč vsi eden in tisti klic za pomoč v nebo pošiljali, da bi eno in tisto milost dosegli. Jezus sam jih je moč tega načina molitve učil, ko jim je rekel: «Povem vam, da, ako se dva izmed vas zedinita na zemlji, se jima bo, za katero reč koli prosita, zgodila od mojega Očeta, kateri je v nebesih.» (Mat. 18, 19.)

Ali neizrekljiva pobožnost preblažene Device pri njenih molitvah, še bolj pa prepričanje o njeni moči čez Serce Jezusovo, je aposteljne še bolj spodbujalo, to najljubeznivišo Mater prositi, da bi Ona na pomoč prišla njihovi slabosti in njihove ponižne prošnje svojemu božjemu Sinu predstavila. «Vsi so bili enega duha v molitvi z Marijo, materjo Jezusovo.» (Dj. ap. 1, 14.). Mnenje več svetih očetov je tudi, da se je delitev darov Svetega Duha prej in bolj obilno zveršila zavoljo mogočne Marijine priprošnje.

Mi moramo torej mej to devetdnevnicu tudi bolj pridno moliti, svoje navadne molitve boljše opravljati in neketere druge na čast Svetemu Duhu dodati. Te molitve bodo Bogu brez dvojbe prijetne in vslišal jih bo, ako bo tudi mej nami vsemi sloga želj in prošenj. «Vsi so bili enega duha in stanovitni v molitvi.» (Dj. ap. 1, 14.). Kličimo tudi mi posredovanje preblažene Device na pomoč. Prosimo jo, naj vender naša skupna prizadevanja krepko podpira, v naši sredini pri nas ostane, naše prošnje svojemu božjemu Sinu izroča, da nobenega posebnih skazovanj milosti ne zgubimo, ketere je naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus v svoji dobroti vsakemu izmej nas na obletni dan prihoda Svetega Duha podeliti namenil. — Ponovi večkrat s pobožnostjo lepo molitev: Prosi za nas, o sveta bogorodnica, kaker si molila za aposteljne, da bomo, kaker oni, tako tudi mi vredni storjeni obljub Kristusovih, tistih velikih obljub, ki jih je obljubil tistim, ki se vredno pripravljajo na prihod Svetega Duha. Amen. Poslovenil P. A. G.

Življenje sv. Fidelija Sigmarinškega, pervega marternika kapucinskega reda.

P. M. F.

ČETERTI DEL.

Sv. Fidelija marterniška smert.

1.

V pokrajini Prättigau je našel Fidelij prebivavce razburjene, kar mu ni nič dobrega obetalo. Povsod temni obrazi in godernjanje; to je bilo znamenje nevihte. Pa tako

so se obnašali samo proti kapucinom; avstrijskim vojakom so bili še pokorni, čeravno hinavsko. V soboto pred cvetno nedeljo so n. pr. vojake nalegali, da grejo v gozd, da si nabero mladik za blagoslovljenje. V resnici pa so šli po lesene palice, ketere so med oljične mladike skrili. Te palice so z žebli in nožnimi klinjami oborožili. Tudi stare meče so skupaj znosili. To so potem v seno in slamo na skednjih skrili, čakajoč vgodnega časa, da planejo na vojake. Pri tem skrivnem delu sta jim pomagala tudi dva avstrijska vojaka, ki sta se bila svoji prisegi izneverila. Vender naklepi niso ostali skriti.

Fidelij pa je tem ljudem ostal vedno dober pastir. Z novo gorečnostjo je opominjal oficirje, naj se nevstrašeno vstavijo nižjim činovnikom, ki so ljudstvo zatirali. Z ljubeznijo in naklonjenostjo, je djal, je treba ljudem oči odpreti. Posebno je opominjal prebivavce, naj popustijo svoje pogubne naklepe.

Svetnik je vedel, da se mu bliža ura, ko bo moral resnico sv. vere sè svojo kervijo poterditi. Pripravljal se je na to uro tako, kaker so se marterniki prvih časov. Podvojil je svojo pobožnost pri daritvi sv. maše. Čeravno je bilo že po veliki noči, se je vender še postil. Velika je bila njegova gorečnost za čast katoliške vere. To je pokazal posebno v svojih pridigah.

Kaker solnce preden zajde, dostikrat najlepše zasveti, tako je bilo tudi v življenju našega svetnika. Na njem so se pokazali pred smertjo posebni nadnaravni darovi. Vojaki so našli svetnika večkrat v zamaknjenju.

2.

V soboto 23. aprilja je bral Fidelij sv. mašo v vasi Grüşch. Na to so ga krivoverci iz Sevisa prosili, naj bi drugo jutro k njim prišel in pri njih pridigal. Fidelij je res tje šel ter drugi dan, to je 24. aprilja, prav zgodaj sveto spoved opravil. Potem je še neko pismo napisal, v katerem je zopet svojo slutnjo smerti izrazil. Na to je bral sv. mašo, — ta je bila zadnja v njegovem življenju — s toliko pobožnostjo, da so se vsi pričujoči nad tem čudili.

Po zahvali po sv. maši je šel Fidelij na pridižnico. Z veliko gorečnostjo je opominjal vojake, naj se

varujejo preklinjanja in prisegovanja. „Ko sta nekikrat dva vojaka šla po poti“, tako je pripovedoval, najberže iz lastne skušnje, „reče prvi svojemu tovarišu: Moj dragi prijatelj, dobro vedi, da bova morala oba Bogu tudi za najmanjšo prisego odgovor dati. Ko je te besede njegov tovariš slišal, si jih je k sercu vzel, čeravno je bil močno vdan preklinjanju in prisegovanju. Na to sedeta na neki kamen, da bi se odpočila, in tam so bile onemu drugemu vojaku tako strašne reči v duhu razodete, da je iz strahu nezaveden na tla padel“. Ko je Fidelij te besede izgovoril, je vtihnil. — Bled kaker merlič je vzdignil svoje oči proti nebu. Slednjič je zopet k sebi prišel. Njegov obraz je dobil prejšnjo barvo. Brez kakega razburjenja je potem končal svoj govor.

Po pridigi je Fidelij pokleknil pred oltar ter je dolgo priserčno molil. Na to se je napravil na pot v Sevis. Jeden izmej stotnikov in nekaj vojakov ga je spremljalo. Okoli devete ure predpoldnem je dospel svetnik v Sevis. Cerkev je bila natlačena; zato je takoj šel na pridižnico. Preden pa je začel pridigo, se je nekaj pomišljal, kaker bi se mu bilo kaj važnega prigodilo. Po njegovi smerti se je sploh govorilo, da je na pridižnici bil listek z besedami: „Denes boš še pridigal, potem pa nigdar več“.

Fidelij je govoril o ošabnosti in o preveliki častiželjnosti. Prizadeval si je pokazati poslušavcem, da imajo skoraj vsi drugi glavni grehi v teh dveh svojo koreniko in začetek. Med pridigo se je slišalo pred cerkvijo bobnenje in pokanje. Mnogo poslušavcev je šlo iz cerkve. Ko je Fidelij šel s pridižnice, je priletela krogla na pridižnico. Fidelij je pokleknil pred oltar. K njemu pristopi neki krivoverski cerkovnik ter ga prosi, naj nikar ne gre iz cerkve, sicer se mu zna kaj hudega prigoditi. Svetnik pa mu je neki odgovoril: „Dobri mož, nikar ne skerbite za me. Jaz se ne menim za svoje življenje. V roke božje in v varstvo Marijino sem ga izročil.“ Na to je šel skoz zakristijo vunkaj.

Kaker prej, spremljal ga je tudi sedaj stotnik. Močen ovinek poti je pripomogel, da ju sovražniki dolgo časa niso videli. Na poti je padel stotnik raz konja in si je nogo spehnil, da je kar tamkaj obležal. Vporniki so ga dobili v

roke in ga jetnika seboj vzeli. Na to se jih je nekaj, morda okoli 25, ki so bili z bati, sulicami in meči oboroženi, obrnilo proti Fideliju. Jeden izmej njih ga vpraša potem, ko so se bili okoli njega vstopili, če hoče njihovo vero sprejeti. Mirno odgovori Fidelij, da je prišel v ta kraj, ne da bi krivi veri se pridružil, ampak da bi jo iztrebil ter pravo katoliško vero razširjal. Rekel je, da pričakuje, da se bodo velikoveč oni k njegovi veri spreobrnili.

Vporniki so v začetku nad temi besedami nekoliko ostermeli. Potem pa zavihti jeden izmej njih svoj meč ter ga porine svetniku od zadej v glavo. Z glasnim klicem : „Jezus, Marija, Jožef, pridite mi na pomoč“ je padel Fidelij ves v kervi na kolena.

Iz sedaj se je začel strašen prizor. Eden čez drugega so krivoverci z orožjem udrihali po svetniku. Nekedo mu je celo gnojne vile v telo zabodel. To se še zdaj pozna na obleki, ki je shranjena kot drag ostanek v Feljckkirhu. Več kot dvajset vdarcev in bodljejev je bilo svetniku zadanih. On pa je klical neprestano presveta imena : Jezus, Marija, (Jožef) ter je molil za svoje morivce. Njegov obraz je bil tem ljubezniviši, čim več vdarcev je nanj padlo.

Mertvega so ga pustili tam ležé. Ura je bila jednajsta pred poldnem 24. aprila l. 1622, četerto nedeljo po veliki noči.

Mej tem ko se je ta hudobija v Sevisu zgodila, je imel pater Janez iz Krüvangena božjo službo v vasi Grüşch. Po opravi se je hotel verniti v svoje stanovanje. Kar zagleda na hribu Seviškem moža, ki je dvignil meč iz nožnice in ga po zraku semtertje vihtel. To je bilo znamenje vpora. Splošen nemir je nastal ; od desne in leve so kmetje skupaj derli. Sedaj je prišla versta tudi na patra Janeza. Kmalu ga je nekaj razsajajočih kmetov obdalo. Jeden ga je vdaril z mečem po rami. Siromak je na tla padel. Ko je zopet prišel k zavesti, so ga prijeli trije vstaši, da bi ga zvezanega seboj peljali. On pa se jim je izvil iz rok ter tekkel proti cerkvi. Tam so bile svete posode za božjo službo in sv. olje. Te je hotel rešiti. Kar se vsuje cela družal nauj. Od vseh strani so mu žugali ; eden je potegnil že meč, da bi mu glavo odsekal. P. Janez je pokleknil, potegnil kapuco čez glavo, kaker je navada v kapucinskem redu, keder

merliča denejo v kersto, ter molil: „V Tvoje roke, o Gospod, izročim svojo dušo“. Kar prihiteta dva krivoverca, ki nista bila tako hudobna, kakor ona druhal, ter ga v nevarnosti za lastno življenje rešita. Vender nista mogla zabraniti močnega zboldjeja v herbet, ki ga je spravil ob zavest. Na pol mertev je bil pripeljan p. Janez v grad enega izmej teh dobrih krivovercev, ki je vse storil, da bi ranjenec ozdravel.

Fidelij je bil srednje velikosti. Glavo je imel bolj okroglo, čelo pa visoko. Lasje in brada, ki ni bila dolga, so bili erdečeerjavi. Nekaj posebnega je odsevalo iz njegovih živahnih in vse predirajočih oči. Na vseh stariših slikah se vidi v njih nekaj milobnega. Nehote se spomnimo na besede, ki jih imamo v cerkvenih molitvah za god sv. Bonaventure: „Gospod nam je dal moža častitljivega obraza in modrega ter veščega v skrivnostnih besedah“.

3.

Vporniki so bili obdali skoraj povsod avstrijske posadke ter vojake odpeljali na odločen kraj. Peljali so jih nalašč mimo vmorjenega Fidelija, ki je še ležal na travniku pod cerkvijo v Sevisu. Mimogrede so ga zasramovali, da bi avstrijske vojake še bolj žalili.

Ob 10. uri pred poldne so pokopali v Sevisu v boju padle vojake. Telo p. Fidelija so v poseben grob blizu cerkvenega zidovja položili. Pozneje so ga prenesli v Feljdkirh. V tistem času, ko je Fidelij prejel venec marternišтва, je pridigal njegov rodni brat p. Apolinarij v jezuitski cerkvi v Konstancu. Očetje jezuitje so obhajali ravno slovesno kanonizacijo svojega redovnega ustanovitelja, sv. Ignacija Lojolanskega in pa sv. Frančiška Ksaverija. P. Apolinarij je imel slavnostni govor. Bil je ravno sredi pridige. Kar občuti toliko grozo in strah, kakor še nigdar prej v življenju. „Bilo mi je“, pripoveduje sam, „kakor bi bil kedo mojo glavo z groznimi bodljaji ranil. Tedaj nisem vedel, kaj to pomeni. Pozneje sem spoznal, kaj je to bilo. Izvedel sem, da je bil tisti dan moj brat vmorjen. Milost Božja mi je dala nekoliko občutiti, kaj je moj brat terpel“

Tudi poslušavci, katerim je to pozneje povedal, so mu v tem priterdili.

Podobno prikazen je imel neki prijatelj p. Fidelija, opat benediktinskega samostana v Mehrerau pri Bregencu. „Tisti čas“, pripoveduje on, „ko je bil p. Fidelij vmorjen, se mi je zdelo, da sem v veliki izbi. V njo sta stopila dva kapucina, vsa v svetlobi. Luč, ketera jih je obdajala, je bila tako močna, da s kraja nisem mogel ničesar razločiti. Čez nekaj časa sem jednega spoznal. Bil je božji služabnik p. Fidelij. Hitel sem mu naproti in mu hotel poljubiti roko. On pa se je priklonil in se vmeknil. Mislil sem si, da nisem vreden, da bi on z menoj govoril. Ko sem zjutraj natančneje to stvar premislil, sem prišel do tega, da je p. Fidelij najberž marterniške smerti vmerl. In res sem kmalu prejel poterjenje svoje slutnje.

Vest o takih čudovitih dogodkih je močno pripomogla, da so začeli p. Fidelija kot marternika častiti. P. Janez je vsled skerbne postrežbe kmalu ozdravel. Ker so se zanj potegnili Švicarski zavezniki, — čeravno jim ni bilo zaupati glede njihove zvestobe —, je bil zopet izpuščen. Prinesel je seboj v Feljckirh plašč, pas in neketere druge ostanke Fidelijeve.

Zaupanje do Fidelija kot priprošnjika v nebesih je rastlo posebno vsled čudovitih ozdravljenj, ketera so se kmalu po njegovi smerti začela goditi.

Pervo je bilo v Feljckirhu.

„Bilo je meseca maja l. 1622, tako pripoveduje p. Janez, ko sem bil, kmalu ko so me izpustili iz ječe, v samostanu v Feljckirhu. Kar pride k samostanskim vratam gospa ter pravi, da je večkrat vsa ob pamet in da mora bežati v gozde, kjer jo napadajo misli, naj si kaj žalega stori. Mnogo zdravnikov jo je že zdravilo, pa vse zastonj. Rekla je, da včasi po šest ali sedem mesecev ne more nič spat. Ko sem to slišal, mi je prišla misel, da bi morda Bog na priprošnjo sv. Fidelija tej revji pomagal. Vzajem torej njegov pas, ki sem ga bil dobil s plaščem in drugimi reči vred od cerkvnika v Sevisu. Položim ji ga na glavo ter jo prašam, kako se počuti. Odgovori mi, da se ji zdi, kaker bi ji bil kedo težo ednega stota vzal z glave. „Gotovo se vas je Gospod usmilil“, ji rečem. Na to ji dam majhen košček tega pasu in jo opomnim, naj gre v cerkev in naj moli, da bi ji Bog p

zasluženju svojega služabnika Fidelija zdravje podelil. Sluša in kmalu se zopet verne. Prašam jo, kako se zdaj počuti. „Prav izverstno“ mi odgovori. Rečem ji, naj gre v miru božjem domov in naj se potolaži, ker je zdrava. Šla je. Čez nekaj časa zopet pride ter mi pripoveduje, da čuti od onega dneva, kar sem ji bil ostanke p. Fidelija na glavo položil, veliko spremenjenje. Pove mi, da je precej tisto noč dobro spala, tako da ni slišala svojega moža, ki se je po noči domov vernil. Ostala je zdrava.“

Isti p. Janez pripoveduje še sledeče: „Žena nekega solnograškega vojaka je tri dni ležala v strašnih bolečinah na porodu. Babice in gospe, ki so jo obiskale, so obupale nad njenim življenjem. Pošljejo vprašat neko grofico, kaj misli o tem nevarnem položaju. Ona odgovori, naj gredo h kapucinom. Res je prišla jedna babica k meni ter mi sporočila o nevarnosti te žene. Vzel sem torej pas služabnika božjega p. Fidelija ter ji ga dal, naj ga nese bolnici. Pozneje so mi povedali, da je bolnica poljubila pas z besedami: „O, očeta Fidelija sem jaz dobro poznala. Gotovo upam, da mi bo od Boga milost izprosil.“ Na to je dala pas okoli sebe in glej —, vse bolečine so izginile. Na to je zadremala četert ure. Kar se na enkrat zbudi ter pravi: „Zdaj bo čas“. In porodila je lepega otroka.“

Francišškani v Brežicah.

P. A. F.

A. Zgodovina samostana.

V. Predstojniki samostanski.¹⁾

Prezidenti:

1. Pater Mihael Noxse bivši definator od leta 1658 do 1665.
2. Mihael Angelj Bošnjak, lektor, pridigar, definator, l. 1666.
3. Daniel Lukanus, lektor, pridigar, leta 1667.
4. Stanislav Premus, pridigar, leta 1668.

¹⁾ P. M. Fajdiga pg. 1166. Diarium Conventus Runensis de anno 1776. M. S. nima vseh prezidentov in gvardijanov.

5. Daniel Lukanus, lektor, pridigar, leta 1669.
6. Bonifacij Pulin, pridigar, od leta 1670—1672.
7. Bonaventura Ukmar, pridigar, definator, leta 1673.
8. Saljvator Zajec, leta 1674.
9. Aleksander Schuebel, pridigar, leta 1675.
10. Ludovik Perichofer, leta 1676.
11. Hipolit Černé, leta 1677.
12. Bonavontura Spindler iz Kerškega od leta 1678—1680.
13. Evgenij Weilhardt, pridigar, lektor, leta 1681 in 1682.
14. Bonaventura Spindler, pridigar, lektor, leta 1683—1685.
15. Janez Kerstnik Šlibnik, pridigar, leta 1686.

G v a r d i j a n i :

16. Bonaventura Spindler, izvoljen 16. dec. 1686, vmerl 18. februarja 1687.
17. Gabriel Šefertnik, pridigar, lektor, leta 1687.
18. Frančišek Flachenfeld, pridigar, lektor, leta 1688.
19. Bonaventura Gietler, pridigar, lektor, leta 1689.
20. Anton Bresan, pridigar, generaljni lektor, dvakrat definator, leta 1690.
21. Henrik Fabiani, generaljni lektor, leta 1691 do 1693
22. Bonaventura Metternich, pridigar, leta 1693 in 1694.
23. Serafin Vogel, pridigar, leta 1695.
24. Venceslav Muhič, leta 1696.
25. Paškalič Mazoll, pridigar, generaljni lektor, dvakrat definator, leta 1697 in 1698.
26. Avguštin Decleva, pridigar, dvakrat def., l. 1699—1701.
27. Martinijan Žabjekar, leta 1702.
28. Avguštin Decleva, pridigar in dvakrat def., l. 1703 in 1704
29. Frančišek Adelman, lektor, leta 1705.
30. Vid Jurjavič, pridigar, lektor, leta 1706.
31. Frančišek Adelman, pridigar in lektor, leta 1707.
32. Avguštin Decleva, pridigar, dvakrat def., l. 1708—1710.
33. Pavlin Ruter, leta 1711.
34. Mavricij Bobner, pridigar, generaljni lektor, definator leta 1712 in 1713.
35. Pavlin Ruter, leta 1714 in 1715.
36. Anton Posel, pridigar, lektor, leta 1716.
37. Urban Nussdorfer, pridigar, leta 1717.
38. Bernard Schein, generaljni lektor, leta 1718.
39. Jožef Bahovič, pridigar, leta 1719 do 1721.

40. Anton Posel, lektor teologije, pridigar, leta 1722.
41. Arhangelj Schittenberger, lektor, leta 1723.
42. Angelik Direin, pridigar, generaljni lektor, bivši definator, kustos, leta 1724.
43. Cirijak Spreizer, pridigar, leta 1725.
44. Anton Posel, prid., lektor teol., bivši def., l. 1726 do 1728.
45. Alojzij Valvasor, pridigar, leta 1729.
46. Jožef Bahovič, pridigar, leta 1730.
48. Tomaž Žagar, leta 1731.
48. Roman Šusterčič, pridigar, leta 1732.
49. Kalist Vačer, pridigar, generaljni lektor, leta 1733.
50. Robert Skerpin, ko gvardijan 1734 do 1736, ko prezident zavoljo needinosti v provinciji do leta 1739.
51. Tomaž Žagar, bivši definator, od 6. dec. 1739 in 1740.
52. Egidij Omersa, pridigar, izvoljen 18. februarja 1741.
53. Vajhard Possarelli, pridigar, izvoljen 18. nov. 1741.
54. Albert Černé, lektor teologije, bivši definator, leta 1742.
55. Urban Nussdorfer, pridigar, leta 1743 in 1744.
56. Janez Nepomuk Troper, pridigar, lektor gen., leta 1775.
57. Ciril Makai, pridigar, leta 1745 do 1748.
58. Florijan Čokelj, pridigar, lektor teologije, l. 1749 in 1750.
59. Placid Juraj, pridigar, leta 1751 do 1753.
60. Reginald Franz, pridigar, leta 1754.
61. Arhangelj Mihelič, pridigar, gen. lektor, 1755 in 1756.
62. Jakob Vokalič (Vocalitsch), pridigar, leta 1757.
63. Krizogon Šusterčič, pridigar, general. lektor, leta 1758.
64. Jakob Kukaina, pridigar, lektor general., leta 1759.
65. Kristin Danielič, bivši definator, leta 1760 do 1762.
66. Fortunat Dolenc, pridigar, leta 1763 in 1764.
67. Filipp Petteneg, pridigar, general. lektor, l. 1764 do 1667.
68. Reginald Franz, pridigar, leta 1768 do 1770.
69. Florencijan Jeperšek, pridigar, generaljni lektor, l. 1771.
70. Remigij Bašnik, pridigar, leta 1772 in 1773.
71. Maksim Selderer, pridigar, 1774.
72. Juvenalj Smodin, pridigar, generaljni lektor, leta 1775.
73. Norbert Paccassi, pridigar, generaljni lektor, l. 1776 do 1778.
74. Simeon Purger, pridigar, generaljni lektor, bivši defin. leta 1779 in 1780.
75. Erenfrid Gnad, pridigar, generaljni lektor, leta 1781.

76. Janes Nepomuk Wallensperg, pridigar, lektor teolog. leta 1782 in 1783.
77. Ecehielj Sullak pridigar, generaljni lektor, l. 1784—1786.¹⁾
78. Heribert Fabiani, leta 1787—1795.²⁾
79. Regalat Masič, leta 1796 in 1797.
80. Antonin Pissig, leta 1798—1803.³⁾
81. Evstahj Pober, leta 1804 do 12 avg. 1817.
82. Serafin Koder, pridigar, leta 1817 do 1820.⁴⁾
83. Benedikt Dimmer, lektor leta 1821.
84. Hugolin Leiler, definator, leta 1822 do 1826.
85. Avguštin Czeriak (Cerjak), vmerl 11. junija 1827.
86. Ananija Hostnik, definator, leta 1827 do 1832.
87. Konstantin Walland, pridigar, leta 1832 do 1835.
88. Leonard Kosár, bivši previncijalj, leta 1836 do 1847.
89. Gothard Spendé, pridigar, leta 1848 do 1850.
90. Bernardin Osredkar, pridigar, 1851 do 1853.
91. Filip Fliess, pridigar, leta 1854 do 1856.
92. Aljfonz Smolič, pridigar, leta 1857 do 1859.
93. Teodor Zajec, pridigar, leta 1860 do 1862.
94. Mansvet Šmajdek, bivši lektor gimnazije, leta 1863 do 1865.
95. Celsus Novak, učitelj, leta 1866 do 1868.
96. Emilj Krašovic, učitelj, leta 1869.
97. Giljbert Gravl, učitelj, leta 1870 do 1872.
98. Kornelj Arko, organist, leta 1873.
99. Krizolog Greznik, bivši lektor gimnazije, l. 1874 do 1875.
100. Gotfrid Hlebec, pridigar, bivši supl. gimn. profesor, učitelj, l. 1876 do 1879.

¹⁾ Tega leta 1783—1803 je začela samostanska drnžina voliti gvardijana na tri leta; predsednik volitve je bil samostanski vikar.

²⁾ Izvolili so več gvardijanov, ker pa ni hotel nobeden sprejeti, je bil pater vikar predstojnik (p. Maksencij Wider). Ker je poslal, v novembru 1797, ljubljanski gubernij patra Regalata Masiča za profesorja na novomeško gimnazijo, je do 27. aprila 1799 zopet p. Maksencij Wider vladal samostan.

³⁾ 1803 in 1804. Pater Jodok Haarman je bil vnovič izvoljen od definatorija, ali 1804 je šel zopet in curam animarum. Nato so 19. novembra 1804 izvolili za prezidenta vikarja p. Evstahija Poberja.

⁴⁾ Vsled sklepa lavantinskega konzistorija odstavljen 17. marcija 1820; provincijalj je postavil za prezidenta p. Krizostoma Fogh-a.

105. Rudolf Dolinšek, definator, leta 1880 do 1883.
102. Efrem Turk, leta 1884.
103. Erenfrid Zupet, leta 1885.
104. Gotfrid Hlebec, vdruhič leta 1886.
105. Rudolf Dolinšek, vdruhič leta 1887 do 1890.
106. Julij Brunner definator, bivši profesor gimnazije, leta 1891 do 1892.
107. Albin Bregar, bivši lektor in vodja teologije, † 25. V. 1894, leta 1893 in 1894.
108. Prezident Maksimilijan Senica, bivši misijonar, l. 1894.
109. Maksimilijan Senica, † 27. VI. 1896 leta 1895.
110. Odorik Kreiner, definator, leta 1896—1899.
111. Salezij Vodošek, leta 1900.
112. Nikolaj Meznarič, definator, leta 1901.
113. Avguštin Čampa, leta 1902 —.

Slovenski misijon na Nemškem.

Pred petimi leti je prevzela provincija sv. Križa dušno pastirstvo Slovencev v Renski okrajini in na Zapadnem polju (v Vestfaliji). Od tega časa dalje hodijo vsako leto o velikonočnem času po dva ali trije patri frančiškani s Kranjskega v one kraje.

Tudi letos so bili poslani trije: p. Klemen z Brezij, p. Emerik iz Brežic in še eden iz Pazina. Obiskali so navadne župnije, v katerih stanujejo slovenske delavske družine, ter jih obiskovaje vabili k pridigam in k sv. spovedi, kaker se to navadno godi vsako leto. Delo ni prijetno, pa je potrebno in pri Bogu gotovo zaslužljivo. Vse to delovanje se imenuje misijonsko delovanje in v tem pomenu je tudi „Cvetje“ govorilo o slovenskem misijonu na Nemškem.

To leto imamo pa zaznamovati velik napredek, zakaj v župniji Hamborn smo obhajali pravi misijon, kaker se pri nas doma obhaja. Sicer misijon za Slovence doma ni kaj posebno izrednega, saj se opravljajo take pobožnosti skoraj nepretergoma sedaj v tej, sedaj v drugi župniji. A da morejo obhajati Slovenci slovenski misijon daleč tam ob bre-

govih spodnjega Rena, to je pa že vredno, da tukaj zapišemo in če še zraven pristavimo, da so ob enem sè Slovenci obhajali v isti župniji sv. misijon tudi Poljaki in Čehi v njihovem jeziku, potem smemo terditi, da je bilo to nekaj izrednega.

Za Slovence so bile odločene tri cerkve: župnijska cerkev v Hambornu in rektoratski cerkvi v Markslô in Smidhorst. V vsaki teh so imeli Slovenci po dve pridigi na dan. Prihajali so posebno proti koncu prav pridno in se z malimi izjemami vsi vdeležili sv. zakramentov. Naše verle pevke, ki znajo še vedno dobro peti, so pobožnost poviševale in prav iz dna serca prepevale pri litanijah popoldne razne pesnice Devici Mariji v čast. Da znajo Slovenke dobro peti, to so vsi tamošnji ljudje morali priznati.

V Hambornu imajo slovenski delavci svoje slovensko-društvo sv. Barbare. Društvo šteje nekaj nad petdeset ugov. Za predsednika je nemški duhovnik in vodja zasebne gimnazije (rektoratske šole) g. rektor Köster, ki ko terd Nemeec vender slovensko govori in za Slovence veliko dobrega stori. To društvo je imelo zadnji dan sv. misijona skupno sv. obhajilo. Prišli so slovenski delavci v knapovski uniformi sè svojo krasno zastavo v hambornsko župno-cerkvev in lepo jih je bilo videti, ko se je mož za možem bližal mizi Gospodovi z mladeniči vred. Prišli so pa sè zastavo tudi h sklepni pobožnosti in ta je bila nad vse genljiva.

Bilo je na cvetno nedeljo popoldne. Nemci so imeli svojo nedeljsko pobožnost ob polu treh. Komaj so ti končali, so napolnili cerkev Poljaki, da sklenejo svoj sv. misijon. Slovenci so se že dobro uro prej zbrali pred cerkvijo in čakali, kedaj jim bodo oni dali prostora v cerkvi. Četert na šest so Poljaki sklenili in odšli, Slovenci so derli v cerkev in zasedli vse klopi in napolnili tudi prostor mej klopmi in zadaj za njimi. Okoli 600 jih je bilo. Mnogi so prišli tudi od daleč. Matere so prinesle male otročiče sè seboj, ker jih niso mogle pustiti doma, tako da se je moglo reči, da so prišli mladi in stari in kar hoditi ni moglo, to so matere prinesle.

Zastavonosec se je postavil še s tremi spremljevavci v uniformi sè zastavo spredaj pred aljtar. Sleherni je vedel,

da je mej svojimi in če ne bi bil vedel, je mogel brati na zastavi: „Slovensko Društvo sv. Barbare v Hambornu“. Čutili smo se tedaj mej svojimi, kaker bi bili doma, pa smo bili vender daleč od drage domovine.

Več se jih je vpisalo v karmeljsko bratovščino, dve osebi ste želili biti sprejeti še celo v tretji red, pa jih žalibog nisem mogel obleči, ker nisem imel potrebnih stvari sè seboj. Vsak je pa prinesel kaj sè sabo, da se blagoslovi ko spomin na sv. misijon.

Pa če tudi kedo ni prinesel ničesar blagoslovit, je vender dobil lep misijonski spomin. G. rektor Köster je dal nalašč za to natisniti najprej vabila na sv. misijon, ketera je sam osebno po hišah razdelil, za sklep je pa pripravil in v Ljubljani naročil podobo Križanega in tri strani lepih nauk v jedernatih besedah. To je pred sklepno pobožnostjo razdelil mej Slovence in bo gotovo mnogo pripomoglo, da bodo misijonske pridige ohranili v sercu in jih v življenju izverševali. Zdi se, da se bodo te verste podobice tudi pri nas doma vdomačile in so jih menda nekje na Gorenjskem že rabili.

Pri sklepnem govoru ni ostalo suho nobeno oko. In ko so peli na to pri aljtarju g. rektor Köster, po cerkvi pa vsi Slovenci lavretanske litanije, se mi je zdelo tako lepo, kaker bi se vsa ta pobožnost veršila doma v ljubljeni slovenski deželi. A bili smo daleč v tujini, toda enega duha in enega serca. In tako hočemo ostati, četudi telesno ločeni, vender združeni v ljubezni do domovine in do Boga.

Težko mi je bilo drugi dan ločiti se od dragih mi rojakov, a moral sem iti čez Ren na levi breg v Homberg. Tam je okoli tri do štiristo Slovencev, a k pridigi jih je prišlo prvi dan celih sedemindvajset in par otrok. Od zadnjega štrajka sem, so naši ravno v tem kraju preveč podivjali, posebno pa ženske. Te so se v štrajku — pa le neketere — posebno odlikovale. Šle so na ulice čakati mož in mladeničev, ki so šli na delo in gorje tistemu, ki se je derznil iti v jamo. Češke in slovenske žene so jih z neketerimi drugimi zgubljenimi Evinimi hčerami gerdo napadle sè svojimi jeziki in jih sramotno opljuvale. Ženska jeza in nepremišljenost! Ena od njih je že sedela dobrih štirinajst dni, za druge se še ni kazni odločila. Štiri od teh izvoljenek

poznam in vem, da se niti ena o velikonočnem času ni približala spovednici; pač pa živijo tri od njih tako, da se tu povedati ne sme. Prejšnja leta sem jih obiskal, letos pa nisem hotel gubiti časa in besedi s takimi zakonskimi ženami in njihovimi mladeniči.

Take so! Pa le neketere, mnoge so še dobre in pobožne slovenske žene. Pa vendar one pokvarjene jemljo dobro ime tudi drugim, poštenim. V cerkvi sem imel tu v Hombergu malo poslušavcev. A ravno v tem času je vmerla neka mlada zakonska žena, katero sem lansko leto poročil in se vdeležil tudi ženitovanja. Šel sem torej na pokopališče in sem govoril tam, kjer sem imel priložnost in vsaj nekaj ljudi. Tukaj sem v pravem pomenu besede ljudi lovil.

Mnogi se sicer izgovarjajo, da nimajo časa priti v cerkev. Neketeri so res opravičeni, mnogi so pa tudi leni. Bilo je v Hambornu za časa sv. misijona. Šel sem k nekemu bolnemu mladeniču hitro po pridigi in našel sem v naselbini stanovanje, kjer so godli, vpili in prepevali pri polnih kozarcih. Po robcih, ki so jih ženske imele na glavi in sem jih videl pri oknu, sem vedel, da so naši ljudje za časa misijonske pridige tako veseli. Stopil sem nazaj grede v hišo in kaj so imeli? Pili so in se veselili že cele tri dni, ker so pred tremi dnevi iz te družine enega otroka h kerstu nesli. — Neketeri imajo za vse čas in denar, samo za cerkev in spoved jim je vsaka reč preveč.

Socijalni demokrati so v zadnjem štrajku delavce silno motili. Hoteli so menda vse za se pridobiti. Neketerim so lagali, da zgubijo stanovanje, če se ne vpišejo v njih družbo, drugim so žugali z raznimi kaznimi in tudi s krogljami iz revoljverja, zopet drugim so obetali vse mogoče, samo, da bi jih spravili na svojo stran. Neketeri naših so se jim dali premotiti, pa le za nekaj časa. Sprevideli so že večinoma, da so soc. demokrati nepošteni ljudje. Mnogo denarja, ki so ga dobili za podporo ubožnih delavcev, so sami spravili v svoj žep, eden od njih je pa proti koncu štrajka zginil in odnesel okoli 6000 podpore. Taki so ti „prijatelji“ delavcev!

P. S. Z.

Podružnica tretjega reda v Hotéderšici.

Dne 18. decembra min. l. smo ustanovili tretji red v Hotederšici nad Logatcem. Pač maloketerega dušnega pastirja je ustanovitev tretjega reda stala toliko truda kakor tukajšnjega župnika, gosp. Alojzija Jarca.

Že meseca septembra mi je pisal, da želi v svoji župniji ustanoviti to za versko življenje prekorigo družbo in da v ta namen svoje farane prav pridno pripravlja. Že sva bila določila čas za ustanovitev; kar dobim pismo, da ne bo nič, ker se jih za sprejem skoro nič ni oglasilo.

Pa za vse dobro vneti dušni pastir zaradi tega ni zgubil serčnosti. Zopet in zopet je svojim vernikom priporočal 3. red, poleg tega pa pridno rabil še drugo sredstvo — molitev, brez katere se sploh nič dobrega ne doseže. V Slavini, kjer je poprej bil kapelan, je naprosil vso Marijino družbo, da je darovala enkrat skupno sv. obhajilo v ta namen, da bi mogel v svoji novi župniji ustanoviti tretji red.

Njegovo prizadevanje ni bilo zastonj. Do dne 18. decembra pret. leta se mu je oglasilo 23 dobrih faranov, med temi 3 moški, za tretji red. Nekaj jih je pa bilo že poprej drugod sprejetih.

Res, majhino je to kerdelo, je pa zato čversto in nevstrašeno. Ti novi bratje in sestre sv. Frančiška so vam v nekem oziru pravi junaki. Zakaj veliko zasramovanja in zaničevanja so jim obetali nasprotniki vsega dobrega; pa vsega tega se niso vstrašili, javno v cerkvi so se dali sprejeti v tretji red. Ako so pa prvi strah, prve težave tako serčno premagali, bodo mogli zmagovati tudi druge, ki bi jih vtegnile v prihodnje zadeti.

Čemu se pa tudi bati takih težav? Mari ne govori naš mili Zveličar: «Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil, ko vas. Ke bi bili sè sveta, bi svet svoje ljubil; ker pa niste sè sveta, ampak sem vas jaz od sveta odbral, zatorej vas svet sovraži.» Jan. 5, 18. 19.

Toraj «ne bojte se, mala čreda, ker vašemu Očetu je dopadlo vam dati kraljestvo.» Luk. 12, 32. Po zgledu Zve-

ličarjevem hodite serčno po potu zatajevanja in terpljenja, in iz vaše male črede bo postala močna, nepremagljiva vojska zoper dušne sovražnike.

Vam pa, gospod voditelj, ne bodi žal za trud, ki ste ga z vodstvom tretjega reda prevzeli! Čim več truda je zlasti v pričetku, tim več tolažbe in vspehov bo pozneje, ko se tretji red dobro vterdi in vkorenini. P. S. V.

Prporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: nadškof pater **Aloizij iz Parme**, nekedanji generalni minister vsega frančiškanskega reda, † 22. aprilja t. l.; pč. p. **Celjz Novak**, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † v 81. letu svojega življenja v Kamniku 29. apr. t. l.; rajni udje III. reda skupščine goriške: **Jozefa (Serafina) Gotard** iz Fjumičela, **Marijana (Terezija) Serjum** iz Cerkna, **Uršula Erjavec** iz D. Tribuše, **Lucija (Frančiška) Kovačič** iz Idrije pri Bači, g. **Ivan (Ludovik) Kodermac**, vikarij v Vedrijanu, **Barbara (Elizabeta) Pervanja** od Sv. Lucije, **Ana (Magdalena) Kuk** iz Stermca pri Logu, **Terezija (Marija) Gerbec** in **Elizabeta (Klara) Srenjšček**, obe iz Ročinja, **Barbara (Magdalena) Kranjec** iz Opatjega sela, **Marija (Elizabeta) Ravšček** in **Katarina (Elizabeta) Manfreda**, obe od Sv. Lucije; kobaridske: **Marija (Klara) Melan** † na Svinem pri Kobaridu; kobiljeglavске: **Katarina (Elizabeta) Rudež** iz Tuplič; mariborske: **Katarina Klep** od Št. Janža na Dravskem polju, **Jera Kanclar** iz Hajdine, č. šolska sestra **Borgija Staleker**, † v Ljubljani 31. I. 05, č. šolska sestra **M. Flavija Čas**, † v Algersdorfu pri Gradcu 13. II. 05, **Marija Rožanec**, **Ana Knechtl** in **Lucija Drozg** iz Maribora, **Terezija Gambus** od Sv. Helene na Ogerškem, **Franc Jäger** od Sv. Barbare, **Marija Curk**, **Neža Fanedl**, **Elizabeta Fanedl** in **Katarina Unuk** iz Slivnice, **Neža Gorenšek** iz Črešnjic, **Marija Pučnik** iz Črešnjevca, **Ignacij Arih** in **Ana Jakob** iz Ribnice, **Ana Brukmeister** iz Jarenine, **Uršula Blažič**, **Jurij Gottes**, **Simon Kamžek**, **Katarina Hren**, **Neža Pliberšek**, **Terezija Steinbacher** in **Marija Pavalec** iz Slov. Bistrice, **Marija Robnik** iz Ruš, **Jera Vizjak** in **Katarina Engolič** iz Gornje Polskave, **Antonija Stermšek** in **Janez Čurič** iz Hoč, **Marjeta Krebs** od Sv. Ilja v Slov. gor., **Marija Novak** od Sv. Martina pri Vurberga, **Marija Albin** iz Frama, **Barbara Gozник** od Sv. Lovrenca v Puščavi, **Johana Kelbič** od Sv. Petra pri Mariboru, **Jakob Rantaša** od Sv. Jurija v Slov. goricah, **Frančiška Ivanjšič** iz Ljutomera,

Neža Ambrož in Terezija Spannring iz Maribora, Marija Bernhard iz Trofaiack, Marija Bezjak od Sv. Martina pri Vurbergu, Martin Munda iz Ormoža, Elizabeta Prohard, Ana Mravljah iz Marija Črepič, vse tri iz Vuzenice, Marija Sattler iz Maribora, Neža Žohar od Sv. Janža na Dravskem polju; Neža Bravč iz Bodberda; Katarina Straus, Slovenka, tretjerednica in naročnica «Cvetja», ki je vmerla peto nedeljo po svetih treh kraljih na sredi pota, ko je šla z Reke na Tersat k sv. spovedi.

Dalje se priporočata dva moža, eden zakonski, drugi vdovec, da bi se spreobrnila; N. F. priporoča nekega dijaka, da bi dobil veselje do učenja in da bi spoznal svoj poklic; neka oseba, da bi mogla dobro in pošteno službo dobiti, da bi mogla tudi pravi stan izvoliti in da bi se v neko hišo povernil ljubi mir; tretjerednica Marija Glavina iz Šmarij za zdravje; Neža Stergar iz Volč; neka deklina, ki je bolna na umu in hudo terpi; tudi neka druga tretjerednica.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Maribora, dne 15. aprila 1905.

Vse moje življenje mi je nepretergan dokaz posebnega vsmiljenja moje predobre nebeške matere; zakaj prečudno me je vodila do današnjega dne. Kolikokrat sem bil v telesnih in dušnih potrebah, stiskah in nevarnostih! Pa sem prosil pomoči in vslišan sem bil in zopet vslišan. Navzlic slabotni naravi in bolehnosti sem mogel nadaljevati učenje, dosegel dobre vspehe in srečno deversil srednje šole. Tudi gmotno podporo raznih dobrotnikov in vstanov pripisujem skerbi svoje nebeške matere. In ko sem nedavno imel nevarno rano na roki, ki bi mi bila lahko vničila vso prihodnost, se mi je na priprošnjo Marije Matere milosti kmalu zacelila. Mnogo drugih primerov bi mogel še navesti, pa čim več jih omenim, tem več se jih spomnim. Zato kličem vsem, zlasti pa redovnim bratom in sestram: Izročite se naši ljubezni polni materi v nebesih in zaupajte na njeno pomoč, nigidar ne boste zapuščeni. M. J. bogoslovec.

Iz Zagreba, dne 22. aprila 1905.

Zbolela sem nagloma v službi in nisem imela upanja, da ozdravim. Bolezni mi ni moči popisati; povračala se je vedno, tako, da sem bila bolna čez leto in dan. Imam pa lep kip sv. Antona in tudi veliko zaupanje nanj. Spodbujena po «Cvetju» sem se začela njemu priporočati. Obljubila sem moliti vsak dan rezponsorij njemu na čast in plačala nekaj svetih maš v pomoč dušam v vicah. Naročila sem si tudi lurske vode in jo jemala sè zaupanjem, da me Marija

ozdravi, če ne telesne, vsaj nevarne dušne bolezni. Zboljšalo se mi je polagoma in ker ne bom nehala častiti Marijo Devico in sv. Antona, upam, da se mi poverne popolno zdravje in bo tudi za mojo bodočnost poskerbljeno. Vse v večo čast Božjo, v slavo Marije Device, sv. Antona in sv. Frančiška Serafinskega ter v pomoč dušam v vica!'

Jozefa Št., tretjerednica.

Nadalje naznanjajo zahvalo za vslišano molitev: T. R. v Mengšu za pomoč v neki važni zadevi; E. M. tretjerednica ljubljanske skupščine, da ji je ozdravela noga, ki jo je bolela 2 leti, zdaj je pa toliko zboljšana, da lahko hodi; neka oseba, da ji je bilo pomagano v neki potrebi; Marija Rozman iz fare sv. Benedikta v Slov. gor., da je bila vslišana v dveh važnih zadevah; M. F. P. se zahvaljuje Jezusu, Mariji in sv. Jožefu, da je bila vslišana njena silna prošnja, ko ji je pretila preteklo zimo navarna bolezen v glavo; neka oseba za dobljeno dobro službo v čast Mariji devici, sv. Frančišku in sv. Antonu.

Rimsko frančiškanski koledar za leto 1905.

M e s e c j u n i j.

1. Čet. Vnebohod Kristusov. R. P. zv. Jakob Strepski, šk. 1. r. 2. Pet. Zv. Baptista Varani, d. 3. r.; sv. Marcelin, Peter in Erazem. 3. Sob. Zv. Andrej Speljski, sp. 1. r. 4. Ned. Sv. Frančišek Karačolo, sp. 5. Pon. Zv. Pacifik Ceredanski, sp. 1. r. 6. Tor. Sv. Norbert, škof. 7. Srd. Zv. Štefan in tov. m. 1. r. 8. Čet. Sv. Marija Magd. Pačiška, d.; zv. Jernej Puči, sp. 1. r. 9. Pet. Sv. Pavelj od Križa, sp.; sv. Primož in Felijan, m. 10. Sob. bink. (post), sv. Jolenta vd. 2. r.; sv. Margarita, kraljica. 11. Ned. Binkošti, zv. Barnaba, ap. 12. Pon. binkoštni, zv. Gvido, sp. 1. r. 13. Tor. binkoštni, sv. Anton Pad. sp. 1. r. P. O. 14. Srd. kvat. sv. Bazilij, škof, c. uč. 15. Čet. Sv. Janez od Sv. Fakun-	da, sp.; sv. Vid. in tov. mart. 16. Pet. kvat. Mati Božja vedne pomoči. 17. Šob. kvat. Sv. Bonifacij, škof, mart. 18. Ned. Presv. Trojica; sv. Avguštin šk. P. O. 19. Pon. Zv. Mihelina, vd. 3. r. sv. Gervazij in Protazij, m. P. O. 20. Tor. Osmina sv. Antona Padov. 21. Srd. Sv. Alojzij Goncaga, sp. 22. Čet. Presv. Rešnje Telo; sv. Julijana, dev. 23. Pet. Sv. Vincencij Pavlanski, sp. 24. Sob. Rojstvo sv. Janeza Kerstnika. P. O. 25. Ned. Sv. Viljem, opat. 26. Pon. Sv. Janez in Pavelj, m. 27. Tor. Zv. Benvenut iz Gubija, sp. 1. r. 28. Srd. (post) Sv. Leon II. papež. 29. Čet. Sv. Peter in Pavelj.; osmina presv. Reš. Tel., P. O. 30. Pet. Presv. Serce Jezusovo; spomin sv. Pavla ap., V. O.

P. O. pomeni popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah.

P. O. " " " samo za ude svetovnega 3. reda.

R. P. " rimsko postajo s popolnim odpustkom.

V. O. " vesoljno odvezo za ude svetovnega 3. reda.

Popolni odpustek morejo dobiti udje svetovnega 3. reda tudi ob shodu in še enkrat vsaki mesec, keder si kateri sam izvoli, pod navadnimi pogoji.